

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 35 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și strălătitate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumerează și la poște și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Luptele Bucoveninilor.

Din Bucovina sosesc scrisori pe de o parte îmbucurătoare, pe de alta destul de triste. Îmbucurătoare pentru că ne arată, că spiritul național e viu între frații noștri bucovineni și se potențează mereu; triste pentru că ne vestesc, că sunt mulți dușmanii, cu care se luptă această expusă parte a românismului, ear' în șirul dușmanilor sei în timpul din urmă se pare a fi mai intrat unul, cel mai puternic dintre toți, însuși guvernul statului austriac.

Duminea trecută au avut loc în vechia capitală a lui Ștefan-cel-Mare, în Suceava, două întruniri politice, de mare importanță nu numai pentru Românii din Bucovina, ci pentru întreg neamul românesc. Deputatul Sucevei, domnul Iancu cavaler de Zotta a convocat pentru acea zi pe alegătorii sei la o întrunire, în care și-a dat seamă despre activitatea sa în parlament. Tot în aceeași zi a avut loc și o adunare a unei societăți politice românesce din Bucovina, a „Concordiei“.

Amândouă întrunirile au fost numeroase cercetate de lamura poporului românesc din acele părți, ear' cele petrecute într'însele ne inspiră sentimentele de bucurie și de înfrustare, de care am vorbit.

În darea sa de seamă, domnul cavaler de Zotta a expus situația politică și economică a patriei sale. Dureri însă, că favorabilă nu este această situație. „Îmi este cu părere de rău“, — sunt propriile cuvinte ale luptătorului bucovinean, — „că nu vî pot spune nimic îmbucurător, tot numai dureri și eară dureri“.

Cu multă cunoștință de cauză vorbitorul a expus efectele păgubitoare pentru Bucovina ale războiului vamal cu România, cu deosebire ale opririi importului de vite și rîmatori. Apoi a atins luptele pe terenul național bisericesc, silințele ce-și dau conducătorii români de a exopera o constituție bisericească, precum o reclamă spiritul și canoanele bisericii ortodoxe. Însă după toate aceste vorbitorul a ajuns la concluziunile funeste, că „guvernul nu ia în considerare interesele Bucoveninilor, ci s'a lăpădat de ei, care în toate timpurile au jertfit pentru patrie sângele și avuții lor până la cel din urmă crețar“.

„De un timp încoace“, țice dl deputat Zotta, „este un curent, care, cu părere de rău trebuie să vă spun, nu este favorabil pentru Români și pentru cei de legea ortodoxă orientală“.

Românii din giurul Sucevei au ascultat cu interes aceste dureroase enunțări ale deputatului lor, și-au votat deplină încredere și și-au manifestat hotărîrea și rîvna de a lupta unul ca unul pentru apărarea drepturilor țerii și neamului lor. Aceleași manifestațiuni s'au repetat și s'au potențat în adunarea societății „Concordia“. Într'aceasta s'a exprimat necesitatea de a se schimba unele dispozițiuni din statute, spre sfîrșitul de a da societății o organizație mai corespunzătoare și mai eficace ca până acum. Apoi s'au ales mai mulți membri de încredere din giurul Sucevei, care vor avea să stea în contact permanent cu conducerea centrală din Cernăuți a societății. Pe urmă s'a enunțat dorința, ca societatea să țină în centrele provinciale de peste toată țeara adunări ca cea din Suceava și astfel „Concordia“ să fie corporațiunea politică cea mai bine organizată, mai bine informată și mai competentă a Românilor bucovineni.

Încă un lucru important s'a petrecut în memoria d'ei de la Suceava: Organul politic „Gazeta Bucovinei“, fondat astă-primăvară de cei mai de inimă fruntași ai Românilor din Bucovina, tocmai din motivul că reprezintă cu zel și abnegațiune interesele românesce, și-a găsit mulți adversari printre veniturile și lipitorile căpătuite și îngărate în ospitală și românească Bucovina. Pe lîngă alte calumnii și insinuări, dușmanii neamului românesc au acreditat în lumea străină minciuna, că acest organ nu reprezintă pe Români bucovineni, ci numai pe nise agitatori, care vînează interese personale.

Ei bine, la întrunirile din Suceava s'a făcut lumină și în această privință. După darea de seamă a deputatului cav. de Zotta, alegătorii întruniri, la propunerea domnului Curuț, proprietar în Iliești, au enunțat că „aproabă atitudinea de până acum a „Gazetei Bucovinei“ și-i votează deplină încredere, ca adevărate apărătoare a intereselor tuturor Românilor din Bucovina“. Asemenea și adunarea „Concordiei“ a enunțat prin conclud, că „aproabă atitudinea de până acum a „Gazetei Bucovinei“ și-i votează deplină încredere“.

Ca Români, care urmărim cu aceeași dragoste și cu același interes evenimentele sevrîșite în mijlocul Românilor din toate țările, sîntem plini de satisfacție, când primim scrisori, că frații noștri sînt trezi, luptă și și-apără drepturile și interesele. Felicităm deci și pe frații bucovineni pentru vigoroasele semne de viață ce ne dau. Felicităm în prima linie pe dl Iancu cav. de Zotta, pentru

bărbăția și energia ce o desfășură ca deputat și ca president al „Concordiei“. Felicităm societatea „Concordia“ pentru chipul cum își înțelege și și-împlinesce importanta sa misiune. Felicităm pe confrății dela „Gazeta Bucovinei“ pentru succesele binemeritate ce au raportat și le strigăm tuturor: Înainte cu D-zeu pe calea apucată pentru patrie și națiune!

Deși sînt mulți adversarii și greutățile, cu care se luptă Românii bucovineni, dacă vor continua în atitudinea lor manifestată la Suceava, pot fi siguri atât de simpatiile întregii români, cât și de izbînda cauzei, care nu poate să lipsească.

Noul minister în România. După o seară a „Românului“ ce ne sosese aji, remanierea cabinetului s'a făcut astfel: Dl Isvoranu a demisionat și în locul lui a intrat dl Vericeanu, ear' portofoliul de justiție, al cărui interim îl ținea dl Vernescu, și-a încredințat dlui N. Blaramburg. Ministerul e constituit deci astfel:

Dl general Florescu președinte de consiliu și ministru fără portofoliu; dl Lascăr Catargiu interne; dl Vernescu, finance; dl Exarcu externe; dl N. Blaramburg justiție; dl Vericeanu domenii; dl general Labovary război; dl G. Olănescu lucrări publice; dl P. Poni instrucțiune publică.

Delegațiunile.

În comisiunea pentru afacerile externe a delegațiunii ungare contele Kálnoky, ministru de externe, a desfășurat următorul expozen al situațiunii:

Întrebările ce i-au fost puse de referent ating aproape toate punctele politice europene. Ministrul constată înainte de toate față cu interpretările varii ce a aflat mesagii Maieștii Sale cătră delegațiunii, că actuala situație a monarhiei, încât e vorba de prospecte de pace, trebuie declarată de favorabilă; ministrul nu cunoaște o singură cestiune care ar da privilegiu la vr'o îngrijire, că epoca lungă de pace va suferi vr'o întrerupere. Raporturile noastre cu toate puterile sînt cu deservire amicale. Asigurările ce le primim în această privință constată nu numai în general nîsîntele pacifice, ci avem garanții autentice și normative, că nu există în nici o parte intenția unei înagresiuni contra vre-unui vecin. Prin urmare nu există temerea, că pacea Europei în general sau a monarhiei în special va fi primejduită. Cu această stare de lucruri este adevărat că stă în contradicție, că lumea este îngrijată de susținerea păcii și încrederea ce o primim în această privință, mereu este sguduită. Causa principală a acestei stări de lucruri

este a se căuta acolo, că pregătirile militare continuă în toate statele și au ajuns la un grad, care învalvă pericolul, că prin pregătirea potențată a războiului este apropiată și eventualitatea lui. Că în monarhia noastră este generală dorința, ca pacea să fie susținută, nu se poate contesta din nici o parte, ear' această dorință este pretutindenea, și astfel totuși este îndreptățită speranța, că cu timpul vom eși din această epocă plină de contradicții. Ne putem provoca la experiența, că alianțele noastre curat defensive, încheiate spre scopul susținerii păcii, există de un șir de ani și s'au dovedit corespunzătoare scopului. Ear' din aceasta se poate deduce, că conlucrarea statelor centrale va contribui și în viitor la susținerea păcii.

Ce se ține de întrebarea referentului relativă la încheierea triplei alianțe, alianța cu Italia în adevăr a fost prolongată pentru un șir de ani. Că pentru ce nu am așteptat expirarea tratatului, nu este trebuință de motivare specială. Chiar și convențiile comerciale se înocesc de regulă înainte de expirare, ear' aceasta este cu atât mai necesar, când e vorba de tractate atât de importante ca cele de sub întrebare. S'a dovedit, că toți membrii triplei alianțe au recunoscut în unanimitate, că alianțele existente sînt corespunzătoare, că continuarea lor este pentru toate părțile în interesul păcii europene și că trebuiesc înnoite înainte de a expira. Prin urmare nu a fost trebuință de vr'o inițiativă specială. Mai departe ministrul crede a pute spune, că pe timpul când s'a încheiat alianța împregiurările au fost atât de serioase cumpănite, încât la încheierea nu a fost trebuință de schimbări esențiale și nici o parte nu a mai luat asupra sa obligamente nouă.

Raportul cu Germania este neschimbat, întrucât expresiunea „neschimbat“ indică un raport, care cu timpul s'a aprofundat tot mai mult și a strîns tot mai tare legăturile dintre aliați. La pertractările amintite între ministrii conducători s'a dovedit cea mai perfectă înțelegere și încredere reciprocă, ceea-ce sigur încă poate fi considerată de o garanție a relațiunilor cordiale dintre cele trei cabinete. Nu se poate nega, că în timpul din urmă s'au ivit întîmplări, care au alterat încâtva opinia publică. Însă timpul nostru este accisibil pentru asemenea alterări, publicul cel mare caută senzație, ear' presa e aplicată a corespunde acestei pretențiuni a epocii noastre. Astfel este natural că se întîmplă cu voe și fără de voe invențiuni și exagerări. Așa este și cu evenimentele care le-a amintit referentul. Căldura împăratului Wilhelm în Anglia este de mare importanță, dar' nu este începutul, ci rezultatul raporturilor care au existat de mai înainte. Împăratul nu ar fi fost primit cu atîta căldură, dacă nu ar fi existat mai demult în Anglia simpatii pentru dînsul și pentru Germania și pricepere pentru scopurile pacifice ale triplei alianțe. Asemenea și evenimentele dela Kron-

stadt nu ar fi avut loc, dacă între respectivele state nu ar fi existat conștiința legăturii mai strînsă a intereselor lor. Altcum ministrul nu crede, că cele petrecute la Kronstadt vor face vre-o schimbare adîncă în situația europeană.

Încât privește întrebarea referentului asupra politicii noastre în Orient, aceea a fost arătată de repețite-ori, și ministrul poate spune, că ea totdeauna a fost consecvent urmărită. Ea se poate rezuma astfel: A garanța individualităților de stat din Peninsula-Balcenică dezvoltarea între marginile trase de tratatul de Berlin, a le ajuta întru prosperarea lor materială, pentru-ca tot mai mult să se ridice la nivelul celorlalte state culturale și să se apropie de familia popoarelor din Vestul Europei.

Ce se ține în special de România, aceasta a făcut cele mai mari progrese în această privință, ceea-ce poate rezultă și de acolo, că populațiunea sa, în urma originii sale romanice, demult inclină mai tare spre Apus.

În România se face pe încetul o schimbare favorabilă înspre partea noastră. În timpul din urmă s'au schimbat la putere partide și ministri, dar' relațiunile noastre nu s'au schimbat, ci au rămas, precum constat cu satisfacție, amicale. Așa stă lucrul și cu actualul guvern în mare parte conservator, care de publicul nostru a fost întîmpinat într'un mod oare-cum sceptic. Cu toate aceste noi stăm și cu acest guvern pe picior mulțumitor și sperăm, că aceasta nu se va schimba, ori-cine ar ajunge în România la putere. O garanție prețioasă aflăm însă în regele Carol, a cărui înțeleaptă conducere de un pătrar de secol are cel mai mare merit la dezvoltarea politică, militară și materială a ținutului stat. Nu ne putem nici cătuși de puțin îndoi, că politica externă a României va observa și în viitor direcția de până acum. Aceasta pentru România este cu atât mai ușor, după-ce urmăresce cu noi împreună aceleași scopuri și interese, adevăr o politică conservativă, basată pe susținerea păcii, precum și pe stărlile de lucruri de drept din Peninsula-Balcenică.

Ce se ține de Sîrbia, ministrul constată o îmbunătățire a relațiunilor, deși în urma raporturilor încurcate de partid din această țeară, guvernul de acolo întîmpină greutăți mari. Ministrul exprimă părerea, că ar fi bine, dacă poporul sîrbesc s'ar ocupa mai mult cu cestiunile interne administrative și materiale și ar face mai puțină politică mare.

În această privință în Bulgaria stă tocmai lucrul contrar. Această țeară se ocupă serios și energic cu afacerile interne, lucră cu diligență și perseverență la ridicarea bunăstării materiale, a comerțului și comunicațiunii, sporirea școalelor etc. Cestiunea recunoșterii principelui bulgar, asemenea atinsă de referent, ministrul regretă a

FOIȚA „TRIBUNEI“

Megleno-Românii.

Cu stăruința proprie elementului german dl Gustav Weigand, docent privat la universitatea din Lipsa, cercetează de câțiva ani încoace elementul macedo-românesc în toate direcțiile și din toate punctele de privire. Mai pe urmă a petrecut în Macedonia din 30 Aprilie 1889 până în 9 Septembrie 1890, adevă mai bine de 16 luni. „Rezultatele acestei călătorii“, țice filologul-românist german în noua sa publicație*), „sînt atât de cuprinzătoare și varii, încât vor trece ani până-ce vor fi prelucrate și publicate. La locul prim, credeam a fi mai potrivit să prezentesz lumii erudite romanice un dialect românesc deosebit, până acumă cu totul necunoscut, care se vorbește de către un popor, ce se deosebesc în mod esențial de Macedo-Români prin tip, port, prin traiu și prin obiceiuri și datine. Eu numesc Meglen (slav. meglan moglen, — negură) nu numai țeara precum o numesc acolo, ci totodată și limba, spre a avea un termen hotărît; căci cel usitat acolo, „vlaschi“ — valachic, e prea general“.

*) Vlach-Meglen. Eine ethnographisch-philologische Untersuchung. — Mit vier Lichtdruckbildern. — Leipzig. Johann Ambrosius Barth 1892.

Cum a aflat dl Weigand „Meglenul“?

„Cea dintîiu scris despre aceea, că s'ar afla Români în munții Caragiova, am primit-o de către nise Țințari din Monastir (Bitolia). Odată îmi arătară și pe un om cu exteriorul adreptos, care mina un măgar greu încărcat cu oale și despre care îmi țiceau, că ar fi un Român mahomedan din Nonte. Dela învță:orii românesce din Bitolia am aflat, că și un băiat de acolo ar fi cercetat un an gimnasiul și ar fi învățat daco-românesce într'un timp surprîndător de scurt. Ceva mai detaliat nu mi-au putut spune, și astfel m'am hotărît a face o excursiune în părțile acele, spre a mă informa la fața locului“.

Nu putem trece cu vederea ironia neintenționată, care prin această expunere simplă e îndreptată mai ales „dascălîi“ românesce din Bitolia.

În 4 Iunie 1889 dl Weigand pleacă în munții Caragiova. Sosind în Vodena s'a dus la caimacam, spre a-și presenta scrisoarea de recomandare și spre a se ruga de o nouă scrisoare țice de un suvari spre însoțire în valea Meglenului. Cu anevoie și-au fost încuviințate.

„Eram bănuir, precum am auzit la reînțoarerea mea, de a fi un oficer austriac, care ar fi venit să vadă, unde s'ar pute pune tunuri“, scrie dl Weigand. După ce a trecut apoi prin Bulgaro Meglen ajunge în Vlach Meglen. „Și (valea) aceasta e încungiurată

de dealurile Caragiove cu două eșiri, una înspre Nord-Ost; alta înspre Sud-Vest. Dar' ea e mult mai mică, cam două oare de lungă, și mai puțin rodnică decât Bulgaro-Meglen. Totuși și aci se cultivă mătasa, și ardeii de acolo e foarte gustat în toată Macedonia. Localitatea principală este Nonte (Notte) cu 450 case, departare de una și jumătate oară dela Fuștani. Locuitorii sînt Români mahomedani, care se ocupă cu agricultura și cu olăritul. Cu oalele lor ieftine umblă prin mari depărtări. Satul a fost mai înainte creștinesc, ceea-ce se demonștră prin teridele din zid menite pentru icoane sfînte; deasemenea întocmirea caselor mai vechi e cu totul creștinească. Ruinele unei mănăstiri și ale unei biserici mai există încă precum se țice. Chiar și hramul bisericesc se mai sîrbează și numele de botez creștinesce sînt usitate. La sfîrșitul secolului trecut locuitorii cu episcopul în frunte au trecut la Islam spre a scăpa de maltrătarile Turcilor. Astăzi ei sînt mai răi față cu creștinii decât asupritorii lor de odinioară“.

„Aici am auzit pentru prima-dată dialectul, pe care vreau să-l numesc pe scurt „Meglen“. Ei însăși numesc limba lor „vlaschi“, Țințarii o numesc pe-a lor „arumănește“.

În 12 Iunie după o absență de 10 zile dl Weigand s'a întors la Rozna, de unde a fost pueres. (Va urma.)

Desrobirea Țiganilor.

Ștergerea privilegiilor boeresce.

Emanciparea țeranilor.

(Urmare din nr. 217.)

I.

Desrobirea Țiganilor.

Contimporarii mei își aduc aminte, și aci am ca martor pe mai junele meu contimporan, pe colegul meu Alexandru Papadopol-Calimach, își aduc aminte ce erau Țiganii sînt acum 50 de ani, chiar atunci când rațele civilizațiunii moderne îmblîndise moravurile în toate societățile Europei și când sclavia nu mai avea domiciliu decât în Rusia și din nenorocire și în România.

Legea țerii tracta pe Țigani de lucru, vîndut și cumpărat ca lucru, deși prin desrobire numărul sau individul se califica de suflet: Am atâtea suflete de Țigani, am vîndut și am cumpărat atâtea suflete de Țigani; în realitate, și mai ales stăpîni care aveau puțin Țigani, fi tractau mai rău chiar decât prescripțiunile legii.

Chiar pe ulițele orașului Iași, în tinerețele mele, am văzut ființe omenesci purtând lanțuri la mîni sau picioare, ba unii chiar coarne de fer animate de frunte și legate prin colane împregiurul gîtului. Băței crude, osîndiri la foame și la fum, închidere în închisori particulare, aruncați goi în zăpadă sau în rîuri înghețate: eată soartea nenorociților Țigani!

Apoi disprețul pentru sfințenia și legăturile de familie. Femeia luată dela bărbat, fata răpită dela părinți, copiii rupți dela sinul născătorilor lor și răsleți, și despărțiți unui de alții, și vînduți ca vitele la deosebiți cumpărători în cele patru colțuri ale României. Nici umanitatea, nici religiunea, nici legea civilă nu aveau ocrotire pentru aceste nenorocite ființe; era un spectacol grozav, strîgător la cer. De aceea povățuiri de spiritul secolului, de legile omenirii, un număr de boieri bătrîni și tineri au întreprins de a spela patria lor de rușinea sclaviei.

Înainte ca cestiunea desrobirii Țiganilor să fi intrat în consiliile, în planurile de reformă ale ocărmiturilor, ea a început a se agita prin însăși inițiativa parțială a stăpînurilor de Țigani. Mulți din acestia, și numărul lor din ții în ții sporia, ori în viață ori mai ales la moarte, își desrobiau, își iertau Țiganii. Întrebunțez cuvîntul de iertare, pe care îl găsim în toate actele de desrobire; dar' reforma era prea grea, ea jignia prea multe interese ca să se poată opera cu înlesnire.

Erau Țiganii domnesce, și foarte mulți; acestia constituiau un venit mare în bugetul statului; erau Țiganii mănăstiresce și ai așezămintelor publice, ale căroră servicii intrau în trebuințele țînice ale acestor comunități; erau, în fine, Țiganii particulari, Țiganii boieresce, care constituiau personalul de servitori în curțile boie-

Asupra comunelor se împart vitele în modul următor:

Grupa I.					
Comuna	tauri	vaci	junci, junici, tăureni	vițe, vițele	suma oapelor
Tilișca	2	3	1	4	10
Galeș	—	2	3	—	5
Săliște	2	12	7	7	28

Grupa II.					
Comuna	berbeci	oi cu miei	noatini, noatine	suma oapelor	
Tilișca	28	65	50	143	
Galeș	—	—	—	—	
Săliște	—	—	—	—	

Comunele Căcova, Sibiel, Săcel, Vale, Rod, Aciliu și Mag n-au expus vite, după cum am arătat și mai sus.

Juriul însărcinat cu premiarea vitelor a fost compus din 10 membri în persoanele dlor: Eugen Brode ca președinte; Demetriu Comșa, profesor în Sibiel; Sabin P. Bărcianu ca secretar; Ștefan Millea, notar în Tilișca; George Bratu, econom în Galeș; Achim Grip, econom în Săcel; Paulimon Banciu, econom în Tilișca; Nicolae Mosora, econom în Săliște; Nicolae Marou, econom în Galeș; Tănase Moga, econom în Mag.

Juriul luând în primire lista generală a vitelor expuse a examinat pe rând și cu deosebită luare aminte fiecare vită și în ședința ce a urmat s'a pronunțat asupra premiilor în modul următor, primind premii:

Grupa I. Bovine de prăsilă.				
a) Tauri.				
Premiul	nr.	proprietarul	comuna	
I.	4	35	comuna Săliște	Săliște
II.	3	36	" Tilișca	Tilișca
Suma	7			

Abdicând dela premii amândouă aceste comune în favoarea creării de premii noi, juriul hotărășe a da din această sumă îngrizitorilor taurilor comunali o remunerație de 3 fl., și amon îngrizitorului din Săliște 2 fl., celui din Tilișca 1 fl., ear' restul de 4 fl. să formeze un nou premiu.

b) Vaci.				
Premiul	nr.	proprietarul	comuna	
I.	5	13	Oprea Hășegan	Săliște
II.	4	29	Dimitr. Roman	"
III.	3	4	Ioan Măuic	Tilișca
IV.	3	20	Dimitr. Hanciu	Săliște
V.	2	21	Dim. B. Comșa	"
Suma	17			

c) Junci, junici, tăureni.				
Premiul	nr.	proprietarul	comuna	
I.	4	37	Ioan Stelea	Săliște
II.	3	9	Ioan Lazar	Galeș
III.	3	41	Nicolae Comă	Săliște
IV.	2	1	Nicolae Iuga	Tilișca
Suma	12			

d) Vițe, vițele.				
Premiul	nr.	proprietarul	comuna	
I.	3	26	Aron Gogonea	Săliște
II.	2	31	Const. Stelea	"
Suma	5			

S'a împărțit în grupa aceasta 13 premii în valoare de 37 fl. v. a.

Grupa II. Oi de prăsilă.

A) Rasa stogose și gigaie.

Nefiind oi expuse în acest despărțământ, premiile provădute în program se distribuie între celelalte despărțăminte, mărind unele premii și creând noue.

B) Rasa bărsană.				
a) Berbeci.				
Premiul	nr.	proprietarul	comuna	
I.	4	13	George Bratu	Tilișca
II.	3	2	Vasile Inga	"
III.	2	8	Dumitru Popa	"
IV.	2	6	Toma Mihaile	"
Suma	11			

b) Noatini, noatine.				
Premiul	nr.	proprietarul	comuna	
I.	3	5	Nicodim Prică	Tilișca
II.	2	1	Pantil. Banciu	"
III.	1	14	Pavel Bunea	"
Suma	6			

c) Oi cu miei.				
Premiul	nr.	proprietarul	comuna	
I.	4	3	Ioan Prică jun.	Tilișca
II.	3	9	Pavel Banciu	"
III.	2	10	Ioan Nan	"
IV.	2	7	Ștefan Bratu	"
Suma	11			

În grupa aceasta s'a împărțit 11 premii în preț de 28 fl. v. a.

Peste tot s'a distribuit 24 de premii în suma de 65 fl. v. a.; după-cum arată lista de premiare alăturată sub //.

Luând în considerare numărul exponenților și al vitelor expuse putem dice, că expoziția din Tilișca a fost mai bine cercetată decât cea din Rășinari din anul trecut. În Rășinari au expus 37 de exponenți 106 capete de vite; pe când în Tilișca s'au prezentat 52 de exponenți (+ 15) cu 186 capete (+ 80).

În privința materialului expus trebuie să constat, că grupa bovinelor a fost reprezentată prin vite mai bune și mai frumoase decât a fost aceasta la expoziția din Rășinari. Nu pot dice însă aceasta și despre grupa II., vite de prăsilă, care a tot cu mult mai inferioară celei din Rășinari. Se vede că economia de oi rășinareană dă mai multă atenție culturii vitelor, ținând un soi mai bun de oi decât Tilișcanii; acești din urmă se mulțumesc cu rasa bărsană, pe când cei dintâi dau o deosebită atenție rasei stogose, ținând pe lângă ea și pe cea bărsană.

Pe când la expoziția din Rășinari bovinele de rasă indigenă au făcut partea cea mai mare din vitele expuse; ear' rasa de Pinzgau, care altcum e destul de lăfăit în comitatul nostru — și încrușierile ei au fost în număr foarte mic reprezentate, în Tilișca au luat locul principal încrușierile rasei indigene mai cu seamă cu Pinzgau. Rasa indigenă a fost prea puțin reprezentată. Se vede dar, că locuitorii din giurul Săliștei s'au convins despre mai buna rentabilitate a rasei străine decât a celei indigene. Și nici că se poate altcum, dacă luăm în considerare prețurile, care rezultă din vânzarea vitelor indigene și a celor de rasă străină. Despre aceste ne putem convinge mai cu seamă la țigurile de primăvară, care se țin d. e. la Sibiel. Prețurile vacilor de Pinzgau se urcă până la 200 fl. și chiar și mai mult, junicele până aproape de 200 fl., ear' taurii frumoși trec peste 200 fl. Amintesc aici, că astă-primăvară pentru un taur de 1½ an s'a oferit prețul de 300 fl. Nu așa stă lucrul cu vitele de rasă indigenă. Prea frumoasă trebuie să fie vaca, care să coste peste 100 fl., și prea frumos taurul, care să ajungă la 150 fl.!

Cifrele aceste vorbesc destul de lămurit în favoarea rasei de Pinzgau; și e numai de doric ca și locuitorii din celelalte părți să urmeze exemplul Săliștenilor. Bine ar fi însă pentru Sălișteni dacă s'ar lăsa de prăsierea de încrușieri sau corciriti și ar cultiva rasa curată de Pinzgau, care în tot cazul se plătesce mai bine decât încrușierile.

Pe lângă toate foloasele, — destul de mari, — pe care le oferă rasa străină, totuși se află încă o mulțime din țerani nostri, care se țin orbiș de aceea, că vitele aceste nu se potrivește prin părțile noastre muntoase. Ei uită un lucru: că patria acestui soi de vite e muntoasă.

Se înțelege, că crescând o vită, — fie chiar de munte, — în grajd, și trimițându-o apoi când e mare la munte, nu-i va umbra bine, ba poate chiar să se prăpădească, nefiind învățată cu astfel de locuri. Dacă însă vita de mică se va deprinde cu pășunea și cu locurile muntoase, atunci și când e mare nu o vor supăra dealurile.

Să facă odată o încercare, și se vor convinge cei îndoelnici, că se potrivește rasa aceasta și pentru locurile noastre.

Aceste imi iau voie a le aduce la cunoștința onorabilului comit. central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibielului“.

Rășinari, 28 Octomvrie 1891.

Sabin P. Bărcianu,
secretarul juriului.

VARIETAȚI.

(Execuția în China.) Un diar englez care apare la Shanghai dă următoarele amănunte interesante asupra execuției din China.

Prisonerul e adus într-o cușcă la tribunal, unde i-se servește un dejun abundent, în cursul căruia judecătorii îl servesc.

Portarul îl salută și-l întreabă cum stă cu sănătatea, apoi îl poartă să se restaureze cu mâncare și cu beutură de oboselile călătoriei. După câteva ciasuri, el e dus în sala de judecată, unde trebuie să audă de trei ori sentența de moarte.

Imediat în urmă el e pus în lanțuri și așteaptă în celula sa pe călău.

Toate sentențele mortale se execută în China numai în luna Noemvrie.

În ziua execuției, călăul apare în celula condamnatului, îi scoate lanțurile, îi oferă o sticlă de vin și diferite bucate și îi dice:

„Mănâncă până te sature, ca să nu fii pe lumea cealaltă o umbră slabă“.

Chinezii cred că cine moare flămând se întoarce ear' pe pământ sub formă de stafie. Condamnatul e dus apoi la locul de supliciu, unde ingenușche în mijlocul pieței și așteaptă cu capul plecat lovitură fatală.

Dacă decapitatul nu e vre-un criminal politic, cadavrul și capul lui sunt predate rudelor.

De obicei se găsește atunci vre-un cismar, care pentru o plată oare-care coase capul de trunchiul cadavrului.

Bibliografie.

„Foaia Diecesană“. Organ al eparchiei gr.-or. române a Caransebeșului. Apare în fiecare Duminică. Redactor Ioan Ionaș. Anul VI. Nr. 44 dela 3/15 Noemvrie are următorul cuprins: Partea oficială: Cerculare. — Partea neoficială: Congresul național-bisericesc. — O călătorie în satele românești din Istria. De Teodor T. Burada. (Urmare). — Renovarea și repararea bisericii noastre gr.-or. române din Doclin. De Iosif Ivan, econom. — Corespondență. — Pentru coruri. — Varietăți. — Concurse. — Anunț.

„Gazeta Inventorului“. Apare la 1 și 15 a fiecărei luni în Craiova. Anul I. Nr. 11 dela 1 Noemvrie 1891 are următorul cuprins: M. Eminescu. Biografie de Traian Demetrescu. — Documente oficiale. — Concurse. — O cugetare: Despre numirea și promovarea înstitutorilor și institutoarelor și o opinie ca consecunță. De P. Georgescu. — Sciri școlare. — Cătră lectorii și lectricile noastre! De direcțiunea „Gaz. Inv.“ — Sciri din țeară. — Apel. — Mulțumiri. — Metodologie. — A II-a lecțiune din gramatică. De I. Melinte. — Pedagogie: Stăruirea și susținerea atențiunii în școlari. Disertațiune de Vasile Ghevre, învăț. în Solnoc-Dobăca (Transilvania). — Geometrie: Învățământul intuitiv geometric. (Urmare). — Material didactic pentru școlile rurale. — Medicina dela țeară: Pelagra. De Dr. Muntean. — „Convorbiri Literare“. — Momente de distracție. — Diverse. — Corespondență. — Rectificare.

Extrase din foi bisericesci și școlastice.

Posturi vacante:

— Un post de preot în parohia de cl. a III-a Giulița, protopresbiteratul Radnei (diecesa Aradului). Emolumentele sunt: Venitul pământului preoțesc de 332 fl., din care e a se solvi și contribuțiunea; venitul birului preoțesc 100 fl.; venitul diferitelor stole preoțesci 80 fl. Aceste dau laolaltă venitul anual de 512 fl.

Petițiunile sunt a se subșterne până în 3 Decemvrie v. oficiului protopresbiterat gr.-or. în Radna.

— Un post de capelan în comuna Bata, protopresbiteratul B.-Lipovei (diecesa Aradului). Emolumentele sunt: O sesiune parohială și celelalte venit stolare și birul usuat, care toate dau un venit anual de 600 fl. v. a. Capelanul alegând va căpăta jumătate din toate venitele parohiale.

Petițiunile sunt a se subșterne până în 3 Decemvrie v. oficiului protopresbiterat gr.-or. în B.-Lipova.

Căendarul zilei

6/18 Noemvrie 1891

Italian: P. Pavel. Arch. Țar.

Gregorian: Odo Egun.

Soarele: răsare 7.16, apune 4.15

Buletin meteorologic.

Sibiel, 17 Noemvrie n. 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 736.1)			
Observat	Diferența din prețuri	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură
729.1	-2.0	+7.5	+11.4+4.4

Din țeară 14 Noemvrie n. 7 oare dimineața

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția tăria
Budapesta	754	+7.3	—
Sătmăr	758	+9.2	80 2
Cluj	—	+5.2	V 1
Orșova	—	+9.6	80 3
Arad	757	+9.6	80 3
Panciova	758	+7.6	S 3

Sosiți în Sibiel.

La 17 Noemvrie n.

Hotel „New-Siber“. Rechinț și H. rka din Viena, Winter din Budapesta și Miffek din Văg-ujhely, comercianți.

Hotel Habermann Herman Stiler, comerciant din Budapesta. Ioan Hager, ciobotar din Agnita.

Teatru orășenesc.

Marti, în 17 Noemvrie n.

„Die Fledermaus“.

Operetă comică în 3 acte de Ch. Hafner și R. Genee

Mercuri, în 18 Noemvrie n.

„Allesandro Stradella“.

Operă romantică în 3 acte.

Economie.

Epizootia în Ungaria s'a constatat în 76 comune.

Oprirea importului de vite în Galiția. Pentru a opri importarea boalei de vite în țeară, locotenentă galițiană a oprit importul în Galiția și transitul bovinelor din comitatele Sáros, Szepes și Neutra.

Starea séménaturilor în Ungaria. Rapoartele încuse la ministerul de agricultură ungar dela 31 Octomvrie până la 13 Noemvrie constată următoarele: După temperatura uscată și nefavorabilă ce a dăinuit dela începutul lui August încoace au urmat deodată geruri de Noemvrie, ale căror efecte stricăcioase s'au observat în toate părțile țării. E totuși probabil, că temperatura mai moale cu precipitațiuni ce a urmat va grăbi dezvoltarea vegetației și așa e de sperat, că cerealele ce încă nu au răsărit vor răsări în curând. Prin unele locuri se aud plângeri că séménaturile sunt decimate prin șoareci și insecte, și că prin multe locuri unde séménța și-a pierdut puterea de încolțit trebuie venit în ajutor. — Grânele și séménțele până acum pretutindenea sunt numai slabe, cu puține excepțiuni; orzul încă nu e mulțumitor, ba pe alocurea e chiar slab. Rapița stă mai mult mulțumitor, numai prin Alfeld e în parte slabă și pe alocurea, unde a fost prea resfirată, s'a întors. Lucrările plugăritului și séménatului se fac de cătră economi cu mare grabă. Sânt deci prospecte, că arealul destinat pentru cereale va fi tot séménat încă înainte de venirea iernii adevărate. Pentru séménaturile de primăvară începe deasemenea a se ara, și pe alocurea, favorizat de vremea cea umedă, lucrul înaintează bine. De nutreț până acum nu s'a simțit lipsă, dar' pășune și iarba sunt puține și vitele trebuiesc hrănite cu nutreț uscat.

Insolvențe. „Reuniunea creditorilor din Viena“ anunță următoarele insolvențe: Mihail Deutsch, comerciant în Bacăhercul-mare; S. Nastatic, croitor în Viena; Iacob Färber, comerciant în Graz; Ana Weiss în Viena; Regina Fiechl în Praga; Enrie Schwarz, comerciant în Tabor; Bernhard Löwy, sfîrnar în Viena; Iacob Holländer, comerciant în Rutka; Hermann Weissberger în Sătmăr; Hermann Brucker, comerciant în Paks; Ferdinand Lang, comerciant în Littau.

Împrumutul cu premiu unguresc. Tragerea losurilor cu prime din 1870 a avut loc Sâmbăta trecută cu următorul rezultat: S'au sortit următoarele 51 de serii: 132 197 284 332 496 895 1048 1128 1404 1488 1678 1717 1810 2068 2129 2206 2280 2439 2761 2777 2797 3022 3215 3294 3326 3333 3393 3648 3977 4112 4181 4255 4284 4319 4452 4472 4660 4710 4747 4953 5013 5017 5019 5100 5127 5142 5302 5693 5710 5837 5853. Câștigul principal de 15.000 fl. l'a nimerit seria 895 nr. 7, 150.000 fl. a câștigat s. 2797 nr. 19, 5000 fl. s. 5017 nr. 26, câte 1000 fl. s. 2206 nr. 13, s. 2439 nr. 30, s. 3977 nr. 46, s. 4452 nr. 27, câte 500 fl. s. 197 nr. 16, s. 284 nr. 33, s. 1404 nr. 50, s. 1488 nr. 43, s. 1678 nr. 27, s. 2761 nr. 45, s. 2797 nr. 22, s. 4112 nr. 35, s. 4284 nr. 26, s. 4472 nr. 42, s. 4710 nr. 37, s. 4953 nr. 23, s. 4953 nr. 39, s. 5127 nr. 10, s. 5127 nr. 46, s. 5142 nr. 37, s. 5302 nr. 22, s. 5853 nr. 15.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiel, 17 Noemvrie. Grâu hect 70 până 82 chilo fl. 78 până 8,60, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 6,90 până 7,50, sémăra 70 până 75 chilo fl. 5,80 până 6,20, orz 62 până 66 chilo — până —, ovă 42 până 50 chilo fl. 2,20 până 2,80, encuruz 70 până 74 chilo fl. 4,20 până 4,60, mălaiul 78 până 82 chilo fl. 4,50 până 5 —, cartofi 63 până 70 chilo fl. 1,90 până 2 —, séménța de cânepă 43 până 50 chilo fl. 6 — până 7 — mazărea 76 până 80 chilo fl. 4,50 până 5,50, linte 78 până 82 chilo fl. 6 — până 7 —, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4,50 până 5 —, păsat de grâu 100 chilo fl. 17,50 până 17,90, făină nr. 1 fl. 17,30, făină nr. 3 fl. 16,30, făină nr. 5 fl. 15,60, slănină 100 chilo fl. 5 — până 5,6 —, unsorae de porc fl. 58 — până 60, sém brut fl. 20 — până 22 —, sém de lumini fl. 34 — până fl. 35 —, lumini turnate de sém fl. 38 — până fl. 40 —, săpun fl. 20 până 30 —, fân 100 chilo fl. 1,60 până fl. 1,80, cânepă fl. 32 — până fl. 35 —, lemne de foc uscate m. cub. fl. 2,50 până fl. 3,25, spirt p. 100 L. % 55 până 57 cr., carnea de vită chilo 50 cr. până 52, carnea de vițel 38 până 45 cr., carnea de porc 42 până 46 cr., carnea de berbec 24 — până 26 cr., ouă 10 cu 30 până 38 cr.

Bursa de măriuri din Budapesta dela 14 Noemv. n. 1891

Sămînțe		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo	
			dela	până		dela	până
Grân							
Bântăneș vechiu		76	10,95	11,15	77	11,05	11,25
Grân dela Tisa		76	10,95	11,15	77	11,05	11,25
Grân „Pesta		76	10,90	11,10	77	11 —	11,20
Grân de Alba-Reg.		76	10,95	11,15	77	11,05	11,25
„Bacica		76	10,95	11,15	77	11,05	11,25
Grân ung. de Nord		76	—	—	77	—	—
Sămînțe, vechi ori noue		Socul	Calitatea per Hect.		Prețul per 100 chilogr.		
					dela	până	
Sécără			70—72		10,40		10,55
Orz		Nătrețu	60—62		6,40		6,75
		de vîna	62—64		6,95		7,45
		de bere	64—65		7,65		9 —
Ovăș		—	29—41		6,40		6,65
Cucuruz (porumb)		bănaț.	76		6,65		6,75
		de alt soi	73		6,60		6,65
Meiu		—	—		6 —		6,25
Hrișcă		—	—		14 —		14,50
Auză pe toamnă.	Grân	de primă. de toam.	11 49		1,51		
	Cucuruz	Maieu-Jun.	6,31		6 33		
	Ovăș	Sept.-Oct.	—		—		
		de primă. de toam.	6,66		6 31		
Trăitorice diferite		Socul	Calitatea per 100 chilogr.		Grușu		
					dela	până	
Prețul pe 100 chilograme.	Som. de trif.	Lucernă ungurească	42 —		48 —		
	„	roșie	52 —		60 —		
	Oien de rap.	rafinat	39 50		40 50		
	Uns. de porc	dela Pesta	57 50		58 —		
	„	dela țeară	— —		— —		
	Slănină	svântată	— —		— —		
	„	afumată	54 —		55 —		
	Oile	—	37 —		38 —		
	Prune	—	14 —		14,25		
	Licfar	slavon, nou	17 —		17 25		
	„	bănațeneș	16 50		16 75		
	Miere	brută	96 —		98 —		
„	galină străcurată	140.		141.			
Oasă	de Rosenau	22 —		22 50			
Spirt	brut	23 50		24 —			
„	Drojdiuțe de spirt	— —		— —			

Nr. 8055/1891.

[1167] 3-3

Concurs.

Este de ocupat postul de notar comunal în Boița. Competenții calificate sunt provocați a-și înainta cererile lor instruite după regulă la subscrisul până în 30 Nov. st. n. 1891

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Salar fl. 400.—
2. Remunerațiune pentru prescrierea contribuției fl. 30.—
3. Cuartir.
4. Taxele statorite pentru lucrări private.

Sibiiu, în 5 Noemvrie 1891.

Pretorul-suprem:

Fabritius.

A apărut și se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiiu

SAVITRI.

Povestire indică din Mahabarata.

Traducere

de

G. B. Duică.

Cu o prefață de Ioan Slavici.

Prețul unui exemplar:

25 cr. = 50 bani.

(Cu trimitere pe poștă 5 cr. porto).

Toemai a apărut:

Clara Milici**Novelă**

de

I. Turghenev.

Traducere din limba rusă

de

Enea Hodoș.

Institut Tipografic în Sibiiu.

Institutul Tipografic din Sibiiu.

A eșit de sub tipar:

Călințarul Poporului

pe anul visect

1892.

Anul VII.

SIBIIU.

Editura și tiparul „Institutului Tipografic.”

Numai 20 cr. exemplarul.

Numai 20 cr. exemplarul.

Cuprinsul: Călințar astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1892. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scala timbrelor. — Autoritățile bisericești în Ungaria. — Straja, de N. A. Bogdan. — Fata ori tigrul?.. (Povestire arabă). Traducere de Ioan Russu Șirianul. — *Economic:* Ceva despre nutreț și nutrirea vitelor. — Iernatul albinelor. — *Poesii:* „Făurarul”, „Doamna Stanca” (1601 August 8), de I. Nenițescu. — „Pe lângă boi”... de G. Coșbuc. — „Cu lacrimi”... de A. C. Cuza. — „Banca solitară”, de George Murnu. Socoteala jidănească, de George Adamescu. — *Anecdote din popor:* Țigani flămânzi la Ispravnic. — Țigani la Logofet. — Țigani la Vodă. — Doine populare. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inscrise.

➡ Vîndătorilor se dă rabatul cuvenit. ➡

PIANURI ALESE

se află de vânzare în negustoria de pianuri

Heldenberg

în Sibiiu.

Pian mare, pian mic, mignon și pianin.

Toate pianurile se vînd aici cu mult mai ieftin, decum le-ar pute cumpăra cineva pe cale directă; prelîngă aceasta numai ceea-ce e mai bun, ales în fabrici de om expert, prin urmare pianuri probate nu numai de unul care cîntă la pian. Pentru judecarea unei construcții **nedefectuoase** a unui pian, prelîngă a pute cînta se mai recer și alte cunoștințe speciale și experiențe.

Acea marfă de rate, pe care firme neînsemnate o fabrică anume pentru negoțul de provincie și o laudă în liniște prin agenți de diferite branșe, nu se poate recomanda spre cumpărare.

➡ Garanția de mai mulți ani se înțelege de sine. ➡

Institut tipografic în Sibiiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul tipografic, societate pe acții în Sibiiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrei baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Romanilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

➡ Prețul 1 fl. 30 cr. ➡

Locul de a cumpăra cel mai avantajos.**Magazinul lui Iulian Deresty**

Arad, Szabadságtér (Piața libertății) Nr. 16. — Palatul Dományi.

➡ Primăria cea veche, în fața statuei celor 13 martiri. ➡

➡ Am oncare a aduce la cunoștința P. Onor. T. Public și scumpilor mei cumpărători, că în vederea sezonului de toamnă și iarnă 'mi-am asortat magazinul cu tot felul de mărfuri din capitală și străinătate, așa că atât în privința variațiunii, cât și în ceea-ce privește calitatea și ieftinătatea mărfurilor pot să satisfac chiar și cele mai dificile pretențiuni. ➡

Barheturi bune de spălat,

culorile și modelele cele mai moderne dela 25 cr. — 50 cr.

Cele mai fine!

Stofe engleze și franceze

pentru haine femeiesci,

marfă fină și nouă, lățime dublă 30 cr. — 150.

Trusouri de mireasă,

comandă pentru complectarea trusourilor.

Prețurile cele mai moderate.

Covorurile cele mai fine pentru salon

ori-ce mărime;

Prețurile dela 25 cr. — 180.

Pânzăturile și Schifonurile cele mai vestite și mai bune.

Fete pentru mese și paturi, cu prețuri solide,

dela **Carol Siegl senior, Schroll și fiul.**

Velințe de paturi.

3—20.

Perdele și învelitoare pentru mobile.

CLASĂ SEPARATĂ.

Albituri gata

pentru bărbați și femei,
cravate, articole de lux, panglici.

Fundat
1884.

În casa proprie.

CROITORIE DE DAME,

sub conducerea soției mele.

Fac costume complete femeiesci cu prețul dela 18 fl. până 30 fl.

➡ Gustul cel mai ales! ➡

În casa proprie.

Fundat
1884.

Flanele Jäger
pentru
bărbați și copii, brodate de berlin,
tot felul de articole de iarnă.

Comandă de haine fason 6—9 fl.

De ocazie pentru preoți greco-orientali.

Mare atelier propriu pentru reverende,

sub conducerea distinsului croitor de reverende Dragulin Adamovici, din cele mai bune și mai fine stofe. Costul unei reverende 5, 20, 25 fl. Cernăuți. Stil vechiu de croitură. Un brâu preotesc, din mătășă curată 5 fl.

➡ Beneficiu puțin, afluență mare! ➡

Serviciu prompt și solid.

Modele se trimit gratis după cerere.